

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Мелітопольського
державного педагогічного
університету імені Богдана
Хмельницького
від 03.04.2020 року № 07/01-05

УХВАЛЕНО
На засідання Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету імені
Богдана Хмельницького
від 02.04.2020 року протокол № 14
Голова Вченої ради

А.М. Солоненко

ПОЛОЖЕННЯ

про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Положення) встановлює стандартні механізми та процедури участі студентів у забезпеченні та покращенні якості освітнього процесу, освітніх програм, якості викладання та оцінювання результатів навчання, освітніх ресурсів в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет); визначає законодавчі та внутрішні нормативні документи, які регламентують можливості участі здобувачів вищої освіти у процесах забезпечення якості; координує взаємодію органів студентського самоврядування, адміністрації, відповідальних осіб та підрозділів Університету з метою організації процесів підвищення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти.

1.2. Університет керується переконанням, що постійне забезпечення і підвищення якості своєї діяльності є покликанням і завданням закладу вищої освіти, за що він несе відповідальність перед здобувачами вищої освіти, роботодавцями і суспільством.

1.3. Освітній процес європейського закладу вищої освіти – це вертикаль, яка має за свою основу головного бенефіціарія – здобувача вищої освіти. Студент є активним, вмотивованим учасником формування всієї

освітньої системи Університету.

1.4. Академічний етос Університету ґрунтується на принципах довіри всіх учасників освітнього процесу, на засадах прозорості, неупередженості та достовірності інформації.

1.5. Забезпечення якості освіти зумовлене створенням гармонійного культурно-освітнього простору та навчального середовища, в якому зміст освітніх програм, навчальні можливості та освітні ресурси реалізують місію Університету. Якість освіти є результатом взаємодії між науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, учасниками академічної спільноти та роботодавцями.

1.6. Політика Університету у забезпеченні якості враховує як національний контекст, в якому працює заклад освіти, власний інституційний контекст, так і стратегічні підходи щодо інтернаціоналізації освіти. Ефективність політики Університету зумовлена зв'язком між навчанням, викладанням та науковою діяльністю. Така політика залучає здобувачів вищої освіти до забезпечення якості освіти та підтримує їх у покладанні на себе відповідальності за результати навчання в Університеті.

1.7. Це Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, прийнятих відповідно до цих документів, Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust»), Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), з урахуванням внутрішніх університетських положень, які регламентують можливості участі здобувачів вищої освіти у процесах забезпечення якості, а саме:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про Конференцію трудового колективу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про Вчену раду Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про Вчену раду факультету (інституту) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Правила призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про студентський гуртожиток Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення

академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про куратора ECTS Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про визнання іноземних документів про освіту у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана;

- Накази і розпорядження Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

1.8. Це Положення є обов'язковим до використання на освітніх програмах усіх освітніх рівнів та форм навчання.

2. Об'єкти впливу, шляхи, механізми і процедури участі здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти

2.1. Об'єкти впливу здобувачів вищої освіти для забезпечення та покращення якості освіти та освітньої діяльності Університету:

2.1.1. якість освітніх програм:

- участь у розробці, моніторингу, періодичному перегляді освітніх

програм та навчальних планів; внесення пропозицій щодо вдосконалення змісту освітніх програм, освітніх компонентів (їх обов'язковості або вибірковості, кредитного обсягу, обсягів самостійної роботи, відповідності програмним результатам навчання, наступності та послідовності у набутті професійних знань, умінь й навичок, достатності матеріально-технічних ресурсів та навално-методичного забезпечення, вільного вибору тем для досліджень тощо) та процедур і можливості вибору навчальних дисциплін.

2.1.2. якість викладання та оцінювання:

- висловлення в усній або письмовій формі думки щодо системності, послідовності, ясності, доступності та логічності у викладанні навчального матеріалу, його актуальності, залученні результатів наукових досліджень, достатності навчально-методичного забезпечення, застосуванні сучасних методик викладання та внесення пропозицій щодо вдосконалення якості викладання навчальних дисциплін, форм та методів проведення занять, доцільності використання різноманітних форм, засобів і методів контролю, ефективності та оптимальності системи оцінювання, критеріїв та діагностичних засобів оцінювання результатів навчання, процедурних аспектів проведення контрольних заходів.

2.1.3. якість процесу набуття практичних вмінь та навичок:

- аналіз і винесення пропозицій щодо змісту програм практик, можливостей вибору місць проходження навчальних і виробничих практик, їх методичного супроводу, термінів та обсягів; вдосконалення системи набуття навичок практичної діяльності при проведенні практичних занять, написанні курсових та кваліфікаційних робіт (проектів), залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців тощо.

2.1.4. якість роботи структур Університету:

- висловлення в усній або письмовій формі думок стосовно діяльності структур та відділів, які забезпечують освітній процес, соціально-побутові умови життєдіяльності студентства (ставлення здобувачів вищої освіти щодо фізичних і людських ресурсів, які допомагають у навчанні, сприяють

академічній мобільності (бібліотеки, навчальне устаткування, IT-інфраструктура тощо; підтримка у формі наставників, радників та інших консультантів), їх загальнодоступності; інформованості про надання відповідних послуг; наявності безпечного для життя і здоров'я освітнього середовища та його спроможності задовольнити потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими освітніми потребами); політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій) та внесення пропозицій щодо вдосконалення їх роботи;

2.1.5. прозорість процесів вступу, визнання кваліфікацій вищої освіти, попередніх результатів навчання, проведення поточного, періодичного та підсумкового (міжсесійного, атестації) контролів, оцінювання здобувачів вищої освіти:

- погодження та контроль студентським самоврядуванням правил, які регламентують ці процеси (прозорість, чіткість, зрозумілість, доступність цих правил, дотримання їх на практиці), винесення пропозицій щодо їх покращення, за потреби оскарження; участь представників студентського самоврядування у роботі апеляційних комісій з розгляду заяв здобувачів вищої освіти щодо об'єктивності екзаменаторів, визнання кваліфікацій вищої освіти, періодів навчання та попереднього навчання, результатів навчання (у тому числі, отриманих у неформальній освіті), використання невалідних методів контролю, вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, конфліктом інтересів тощо);

2.1.6. справедливість при розподілі стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, поновленні, відрахуванні, переведенні здобувачів вищої освіти:

- відбувається через представництво здобувачів вищої освіти у відповідних структурах Університету (Студентська рада Університету, студентські ради інституту/факультету, гуртожитків, Стипендіальна комісія Університету, стипендіальні комісії інституту/факультетів, приймальна комісія

Університету) та погодження цих процедур з органами студентського самоврядування;

2.1.7. формування академічного етосу, несумісного з явищами корупції, академічного шахрайства тощо через органи студентського самоврядування:

- участь представників студентських рад у нарадах з питань запобігання і виявлення корупції та антикорупційного законодавства, в реалізації заходів університету, спрямованих на запобігання випадкам академічного плагіату (робота у складі Комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, участь у анонімних опитуваннях щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності, організація заходів із популяризації академічної доброчесності серед студентства).

2.2. Шляхи і механізми впливу здобувачів вищої освіти на забезпечення та покращення якості освітнього процесу в Університеті:

- через органи студентського самоврядування;
- через представництво здобувачів вищої освіти у Вченій раді університету (вчених радах інституту/факультетів), комісії Вченої ради Університету із експертизи якості освітніх програм спеціальностей, комісії Вченої ради Університету з розвитку іншомовної освіти, Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності; стипендіальній комісії університету, (стипендіальні комісії інституту/факультетів), приймальній комісії університету;
- через винесення представниками студентського самоврядування питань до розгляду на конференції трудового колективу Університету та збори трудових колективів інституту/факультетів; засідання первинної профспілкової організації Університету, профспілки інституту/факультетів;
- через участь у засіданнях ректорату, роботі апеляційних комісій з розгляду заяв здобувачів вищої освіти;
- шляхом погодження рішень Університету з органом студентського

самоврядування щодо відрахування, поновлення на навчання, переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення (або навпаки) та інших питань в частині, що стосується осіб, які навчаються;

- через участь у заходах (опитування/фокус-групи), які проводяться Університетом з метою отримання зворотного зв'язку щодо якості освітнього процесу, якості викладання та оцінювання тощо та які ініційовані органами студентського самоврядування у разі виникнення проблемних моментів у процесах забезпечення якості з метою покращення цих процесів та інформування адміністрації Університету про результати опитувань;

- шляхом обговорення на конференціях, засіданнях Студентської ради Університету, студентських рад інституту/факультету, гуртожитків,

- через індивідуальну активність (усні чи письмові пропозиції подаються посадовим особам).

2.3. Процедура подання персонального або колективного звернення суб'єктів освітнього процесу з питань забезпечення якості освіти.

2.3.1 Предметом звернення є питання пов'язані з:

- якістю освітнього процесу;
- соціальними питаннями;
- науково-дослідною роботою.

2.3.2. Суб'єкти звернення:

- Суб'єкти освітнього процесу, до яких студент/студенти можуть адресувати звернення:

З питань, які стосуються освітнього процесу:

- Голова студентської ради Університету;
- Науково-педагогічні працівники;
- Куратор ECTS;
- Науковий керівник (для PhD);
- Гарант освітньої програми;
- Завідувач кафедри;
- Начальник відділу міжнародних зв'язків;
- Директор інституту/декан факультету;
- Завідувач аспірантури та докторантури;
- Перший проректор, проректор з наукової роботи, проректор із заочної форми навчання;

- Ректор.

З соціальних питань:

- Голова Студентської ради Університету;
- Куратор ECTS ;
- Голова профспілкової організації інституту/факультету;
- Голова первинної профспілкової організації;

З науково-дослідної роботи:

- Голова студентської ради Університету;
- Куратор ECTS;
- Гарант освітньої програми;
- Керівники наукових гуртків;
- Завідувач кафедри;
- Директор інституту/декан факультету;
- Завідувач аспірантури та докторантури;
- Перший проректор, проректор з наукової роботи, проректор із заочної форми навчання.

2.3.3. Процедура звернення та його опрацювання:

- Персоніфікована заява;
- Реєстрація заяви у *Журналі обліку звернень та відповідей на звернення* структурного підрозділі відповідно до суб'єктів звернення (директорат/деканат, заочний відділ, первинна профспілкова організація (*Журнал вхідної кореспонденції*), науковий відділ, ректорат);
- Визначення терміну від заяви до створення комісії;
- Створення комісії з розгляду заяви;
- Визначення терміну розгляду заяви та перевірки фактів;
- Відповідь на звернення;
- Реєстрація відповіді в *Журналі обліку звернень та відповідей на звернення* структурного підрозділу відповідно до суб'єктів звернення (директорат/деканат, заочний відділ, первинна профспілкова організація (*Журнал вхідної кореспонденції*), науковий відділ, ректорат);
- Дії з вдосконалення системи забезпечення якості освіти відповідно до предмету звернення.

2.4. Для реалізації окреслених основних механізмів і процедур Університет забезпечує здійснення наступних заходів:

- Проводить для здобувачів вищої освіти роз'яснювальні заходи (тренінги, семінари, фокус-групи) щодо участі органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти у заходах із забезпечення якості вищої освіти.

- Залучає здобувачів вищої освіти до активної моніторингової діяльності.
- Проводить анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості проведення занять науково-педагогічними працівниками, відповідності освітніх ресурсів тощо.
- Організовує та забезпечує опитування, що стосуються якості роботи структур Університету.
- Аналізує результати поточного, періодичного та підсумкового (міжсесійного, атестації) контролів, обговорює їх на засіданні кафедри у присутності представників студентського самоврядування.
- Організовує регулярне спілкування здобувачів вищої освіти старших курсів з роботодавцями, випускниками, представниками ринку праці та іншими відповідними організаціями.
- Створює умови для надання консультативної допомоги здобувачам вищої освіти щодо змісту освітніх програм та складання індивідуального навчального плану.
- Захищає інтереси студентства з питань, пов'язаних з освітнім процесом.

3. Головні показники участі здобувачів вищої освіти у процесах забезпечення якості освіти в Університеті

3.1. Головними показниками участі здобувачів вищої освіти у процесах забезпечення якості є:

- наявність пропозицій, поданих здобувачами вищої освіти та впроваджених управлінськими органами Університету завдяки студентській активності;
- представництво здобувачів вищої освіти в управлінських органах;
- фінансування студентського самоврядування з бюджету Університету;
- участь здобувачів вищої освіти у моніторингових процесах (опитування студентів тощо);
- участь здобувачів вищої освіти у громадському секторі (студентські організації);
- публічні виступи здобувачів вищої освіти стосовно якості освітнього процесу.

4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету та затвердження наказом ректора.

4.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, затвердженим наказом ректора.

4.3. Визнати такими, що втратили чинність Положення № 235/1 про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (затверджене наказом № 235/1-05 від 04.05.2016 р.) та Доповнення № 244 до Положення № 235/1 про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (затверджене наказом № 19/01-05 від 30.05.2016 р.).

Виконавець

О.А. Огульчанська

ПОГОДЖЕНО

Провідний юрисконсульт

О.А. Коноплянко